

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: D 4 Публічне управління та адміністрування Рік навчання: 2-й семестр, 3-й семестр Кількість кредитів ECTS: 4 кредити Назва кафедри: Адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Мова викладання: українська
Лектор курсу	д.ф.е., ст. викладач Ревкова Анна Володимирівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	ar@vsau.vin.ua , anna06051989@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія державного управління» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 30 год.; практичні заняття - 28 год., самостійна робота – 62 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквизитів): «історія України», «Соціологія і політологія», «Філософія».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквизитів): «Міжнародні економічні відносини», «Публічне управління та управління змінами», «Етика публічного управління»

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Теорія державного управління» спрямована на оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями щодо сутності, закономірностей і принципів функціонування державного управління як суспільного інституту, а також на формування практичних умінь та навичок застосування сучасних методів аналізу та оцінювання управлінських процесів у системі публічної влади.

Окрема увага приділяється вивченню механізмів державного управління, взаємодії органів влади різного рівня, інструментів реалізації публічної політики та особливостей функціонування державної служби в умовах демократичного, електронного врядування. Опанування дисципліни сприяє розвитку управлінського мислення, здатності приймати ефективні рішення в сфері публічного управління та формуванню високого рівня професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі публічного управління та адміністрування.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у оволодінні здобувачами вищої освіти знаннями наукових концепцій (теорій) державного управління для формування здатності зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння формування та особливостей розвитку державного управління, його місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, використання базових знань з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства для розв'язання складних завдань та практичних проблем у сфері управління державою, регіоном, територіальною громадою.

Завданням вивчення навчальної дисципліни полягають у формуванні здобувачів вищої освіти теоретичних знань з основоположних засад теорій (концепцій) державного управління та практичних навичок із використання теорій для прогнозування розвитку публічного управління, набуття здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в сфері публічного управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та фаховими компетентностями, а вивчення дисципліни передбачає набуття програмних результатів навчання, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 03. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 06. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 01. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК 02. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

Програмні результати (ПР):

ПРН 01. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН 04. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного та адміністрування.

ПРН. 13. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Основи теорії державного управління	4	4	5
2	Сутність державного та регіонального управління	2	2	5
3	Еволюція теорії державного управління	4	4	5
4	Світовий досвід і моделі державного управління	2	2	5
5	Держава як суб'єкт управління суспільним розвитком.	2	2	5
6	Структура державного механізму та поділ влади в системі державного управління	4	2	5
7	Державне управління на регіональному рівні	2	2	6
8	Місцеве самоврядування та його роль в державному управлінні	2	2	5
9	Економічний, екологічний та соціальний аспекти управління сталим розвитком суспільства	2	2	6
10	Ефективність державного управління та державний контроль у сфері виконавчої влади	2	2	5
11	Децентралізація в системі державного управління	2	2	5
12	Модернізація системи державного управління в Україні	2	2	5
	Разом	30	28	62

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	40/80	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами)	10/10	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	5/10	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією

4	Підготовка до контрольних заходів	7/10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		62/110		

Список основної та додаткової літератури

Основні

1. Теорія держави і права : навч. посібник / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвєєва, Я. О. Тицька та ін. Одеса. 2021. 193 с.
2. Публічне управління: теоретико-методологічні основи : підручник / О.Н. Євтушенко, В.М. Ємельянов, В.І. Андріяш. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили. 2025. 112 с. ISBN 978-966-336-466-7
3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт». 2020. 204 с.
4. Тополевський Р. Б. Теорія держави і права : навч. посібник / Р. Б. Тополевський, Н. В. Федіна. Львів : ЛьвДУВС. 2020. 268 с.
5. Модернізація галузі науки державного управління в умовах суспільних реформ в Україні: монографія / О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. О. М. Петроє, Л. І. Федулової. Київ : НАДУ. 2020. С. 269-287.
6. Публічна політика : навч. посіб.; авт. кол. : С. О. Телешун та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : НАДУ, 2020. 408 с.

Додаткові

1. Гончарук О. Б., Савичук Н. О. Поняття механізмів державного управління та їх практичне значення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 7. С. 77–83. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.7.77](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.7.77).
2. Туча В. Структурні трансформації регіональної політичної та державно-управлінської еліти у процесах забезпечення стратегічного розвитку держави. *Аспекти публічного управління*. 2020. №8(2), С. 121-130. <https://doi.org/10.15421/152026>
3. Липовська Н. А., Сахарова К. О., Товмашенко Р. Ф. Демократичні настанови суб'єктів публічної політики в умовах суспільних трансформацій. *Державне будівництво*. 2023. № 1 (33). С. 8–18. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-1-01>
4. Волянчук О. Загрози демократії в Європі: угорський прецедент. *Політичні дослідження*. 2022. № 2 (4). С. 140–159. DOI: <https://doi.org/10.53317/2786-4774-2022-2-8>
5. Андрієнко, М., Слюсар, А., Гаман, П., Фомін, А., Стрюк, М. Напрями оптимізації механізму взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами державної влади. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. №4(68), С. 63–74. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-68-63-74>
6. Охотнікова О. М. Роль органів публічної влади в становленні ринку землі

в Україні: організаційно- правовий аспект. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 146–149. DOI: 10.36695/2219-5521.1.2020.29

7. Дяченко С. А. Дискреційні повноваження територіальних громад України у використанні місцевого фінансового ресурсу. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №9. DOI: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/53.pdf.

8. Proeller I., Siegel J. Public management reforms in germany: new steering model and financial management reforms / ed. Kuhlmann S., Proeller I., Schimanke D., Ziekow J. *Public Administration in Germany*. Palgrave Macmillan, 2021. P. 383-411. URL : https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-3-030-53697-8_22.pdf.

9. Рабінович П.М. Основи теорії та філософії права: навч. посібник. Львів: Видавництво ЛОБФ «Медицина і право», 2021. 256 с.

10. Рябець К. Система та сутність загальних функцій державного управління у сучасний період. *Державне управління*. 2022. № 1 (11). С. 207–221. [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-1\(11\)-207-221](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-1(11)-207-221)

11. Жукова Є.О. Публічне адміністрування та державне управління: особливості співвідношення. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 137–140. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.26>

12. Про публічні електронні реєстри: Закон України від 18.11.2021 р. No 1907- IX. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/ card/1907-20>.

13. Михайлов В., Андрієнко М., Гаман П. Світові тенденції модернізації державного управління: досвід для україни. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №1 (61). С. 95–101. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-61-95-101>

14. Шпиґа П., Карпенко Ю. Відповідність стратегії реформування державного управління України вимогам регламенту Кабінету Міністрів. *Аспекти публічного управління*. 2023. № 11(4). С. 21-27. <https://doi.org/10.15421/152348>

15. Пономаренко О. С., Морозюк Ю. В., Нинюк М. А. Вплив воєнних дій на ефективність державного управління в Україні . *Академічні візії*. 2024. №32. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1198>

16. Назарян А. Шляхи підвищення ефективності функціонування державного управління в умовах війни. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління*. 2024. №19(1). С. 132-136. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2024/19-21/22>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua/>
2. Президент України – <http://www.president.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України – <http://www.niss.gov.ua/>

5. Громадянське суспільство і влада : інтерактивна інформаційно-аналітична система - <http://civic.kmu.gov.ua>

6. Державне управління: теорія та практика. Електронне наукове фахове видання НАДУ при Президентіві України – <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/DUTP>.

7. Теоретичні та прикладні питання державотворення Електронне наукове фахове видання ОРІДУ НАДУ при Президентіві України – <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/tppd/index.html>

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних занять та самостійної роботи – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Бали	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Участь у дискусії на лекційних заняттях	4,5	10
Участь у роботі на практичних заняттях	16	15
Виконання самостійної роботи	4,5	10
Рубіжний контроль	5	-
Всього за атестацію 1	30	35
Атестація 2		
Участь у дискусії на лекційних заняттях	6	10
Участь у роботі на практичних заняттях	12	5
Виконання самостійної роботи	6	10
Рубіжний контроль	5	5
Всього за атестацію 2	30	35
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10	
Підсумкове тестування	30	30
Разом	100	100

Шкала оцінки знань студента

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.